

KURIER WILEŃSKI

www.kurierwilenski.lt

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE

CZWARTEK 9 GRUDNIA 2010 r. Nr. 234 (16531)

cena 1,20 Lt

Walka z korupcją głównie na papierze

Sejm, obok rządu i samorządów, jest w opinii społeczeństwa jedną z najbardziej skorumpowanych instytucji w kraju
Fotomontaż Marian Paluszkievicz

Walka z korupcją ma charakter deklaracyjny i toczy się głównie na papierze, czy też na słowach — taka myśl przewodnia towarzyszyła wystąpieniom większości uczestników konferencji „Prewencja korupcji — w kierunku przejrzystości”. Jak zaznaczono w jej anonsie, podczas konferencji będą omówione przyczyny,

dlatego działalność samorządowych komitetów antykorupcyjnych nie daje oczekiwanych wyników i co trzeba zrobić, żeby te wyniki były.

Tymczasem z opublikowanego w przededniu Międzynarodowego Dnia Walki z Korupcją raportu litewskiego wydziału międzynarodowej organizacji „Transparency International” (TI) wynika, że walka z ko-

rupcją w litewskich instytucjach odbywa się głównie na papierze. Przeprowadzony w listopadzie monitoring wykazał, że chociaż prawie wszystkie z około 60 instytucji samorządowych i administracji centralnej mają zatwierdzone projekty walki z korupcją oraz działań prewencyjnych, to tylko 9 z nich w tym roku przyznało środki na realizację projektu. *str. 4* ➔

AWPL pozostała u władzy w rejonie trockim

Na kolejnym posiedzeniu Rady Samorządu Rejonu Trockiego doszło do zmiany koalicji rządzącej.

Mimo to Akcja Wyborcza Polaków na Litwie, posiadająca w Radzie samorządu 5 z 25 mandatów, pozostała w składzie koalicji rządzącej.

Dotychczas władzę w re-

jonie sprawowali przedstawiciele sześciu partii. Były to: Związek Liberalów i Centrum, AWPL, Partia Pracy, Nowy Związek, Porządek i Sprawiedliwość oraz Związek Ojczyzny Konserwatysty. Nie była to łatwa koalicja. Nową koalicję rządzącą rejonem trockim utworzyły cztery partie: Związek Libera-

łów i Centrum (8 mandatów), AWPL (5 mandatów), Socjaldemokraci Litwy (2 mandaty) oraz Porządek i Sprawiedliwość (2 mandaty).

Rada usunęła ze stanowisk dwóch wicemerów: Wojciecha Winskiewicza z Partii Pracy oraz konserwatystkę Nijolę Romaškienė.

str.2 ➔

W NUMERZE

W Wilnie można zbudować mniejszy stadion

Str. 2

Tańsze paliwo bije po kieszeni

Str.3

W Wielkiej Brytanii sądzono Litwina za nieumyślne zabójstwo nastolatka

Str. 6

Australia wini USA za ujawnienie depesz

Str. 7

Mistrz Danii nie zmarował szansy

Str. 8

Wyniki badań PISA: Co wie i potrafi 15-letni uczeń

Str. 11

Zmniejszający się Księżyc

Str. 14

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

KURIER
WILEŃSKI

Czwartek

Grudzień 2010

9

Imieniny: *Wielistawa, Leokadii, Walerii, Joachima, Delfina, Wiesława*

TRZY PYTANIA DO...

...Marka Widuto, przewodniczącego Zrzeszenia Młodzieży „Bokštas”

1. Tradycją już się stało, że po zimowych świętach w Niemenczynie odbywa się koncert „Młódzież dla młodzieży”. Co to jest za impreza?

Głównym celem imprezy jest prezentowanie twórczości utalentowanej młodzieży, która jednak uczestniczy w zespołach szkolnych czy też kółkach pozalekcyjnych. Przed 7 laty pomysł organizowania pierwszego koncertu powstał z myślą o tych, co grają w garażach, piszą wiersze do szuflad, o tych, co nie mają możliwości pokazać swojej twórczości dla szerszej publiczności. Naszą misją jest wspieranie twórczości artystycznej młodzieży, zachęcać do współpracy i przyjaźni przedstawicieli różnych kultur etnicznych, promować dorobek artystyczny naszych mieszkańców. Jeżeli w pierwszych koncertach udział brała wyłącznie młodzież z Niemenczyna i okolic, dzisiaj poszerzamy swoje szeregi i do nas łączą się mieszkańcy niemal całego rejonu wileńskiego.

2. Czy młodzież rejonu wileńskiego jest aktywna i chętnie bierze udział w takich koncertach?

Nie mamy granic, mile widziane są wszystkie sposoby samorealizacji i to właśnie młodzież przyciąga. Liczba chętnych wystąpić co roku dwoi się i troi. Dlatego już ubiegłym roku koncert musieliśmy rozciągnąć na dwa dni. W tym roku impreza „Młódzież dla młodzieży 7” odbędzie się w dniach 22 i 29 stycznia w Domu Kultury w Niemenczynie. Zapraszamy wszystkich chętnych.

3. Kto może wystąpić w koncercie?

Wszyscy, którzy mają jakieś hobby i chcą im się pochwalić. Może być to muzyka i taniec na ludowo, estradowo i klasycznie, gra aktorska, galerie zdjęć i obrazów, krótkie filmiki itd. Wszystkich chętnych zapraszamy przyłączyć się do tworzenia święta dla młodzieży. Na zgłoszenia uczestniczyć w imprezie czekamy do 14 stycznia. Wszelką niezbędną informację dotyczącą udziału, jak też rejestracji, można otrzymać pod numerem telefonu 8 678 43651.

Rozmawiała Ewa Gedris

AWPL pozostała u władzy w rejonie trockim

ze str.1 →

Stanowisko stracił również dyrektor administracji Rimantas Kulys, przedstawiciel Nowego Związku.

Nowym wicemerem została wybrana Irena Kalkienė z Porządek i Sprawiedliwość. Wcześniej zajmowała stanowisko doradcy mera. Nowym

dyrektorem administracji samorządu rejonu trockiego wybrano socjaldemokratę Kęstutisa Ramanauskasa. Dotychczas ta partia znajdowała się w opozycji. AWPL zachowała stanowiska wicedyrektora administracji samorządu oraz sekretarza Rady. □

Alina Sobolewska

W Wilnie można zbudować mniejszy stadion

Choć władze Wilna nie znalazły pieniędzy na kontynuowanie budowy stadionu narodowego, wicemer Gintautas Babravičius uważa, że w stolicy do roku 2013 można zbudować inny, mniejszy stadion.

Taka myśl zrodziła się podczas podróży liberalnego centrysty Babravičiusa do Gdyni, gdzie odwiedził dobiegającą końca budowę stadionu na ponad 15 tys. miejsc. Wicemer twierdzi, że taki projekt został poparty przez rząd.

Po podróży Babravičiusa do Gdyni samorząd wileński oświadczył, że powstanie grupa robocza, która ma znaleźć miejsce dla nowego stadionu i źródła jego finanso-

wania. Wicemer powiedział, że miejsce na stadion już przewidziano w dzielnicy Nowy Świat (Naujininkai) przy ul. Žirnių. Stadion w Gdyni, który tak bardzo zaimponował wicemerowi Wilna, został zbudowany w ciągu roku.

Kosztował on Polskę około 78 mln litów. Podobną kwotę przewidziano też dla Wilna, jednakże budowa zajęłaby trzy lata.

„Już byliśmy w rządzie. W naradzie uczestniczył kanclerz premiera Deividas Matulionis. Zadeklarował on, że w latach 2011-2013 rząd gotów jest zdobyć na projekt około 50 mln litów. Ten stadion zależy od woli politycznej” — tłumaczył Babravičius. □

BNS

Wyrazy głębokiego współczucia
Żonie, Córcie i Synowi oraz wszystkim Bliskim
z powodu nagłej i niespodziewanej śmierci byłego
dziennikarza „Kuriera Wileńskiego”,

PIOTRA RYNGIEWICZA

wieloletniego korespondenta na rejon sołecznicki,
działacza Centrum Kultury Białoruskiej,
wspaniałego Ojca i Dziadka
składa zespół redakcji „Kurier Wileński”

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 roku

Birynių g. 4a, 02121-30 Vilnius, Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

DZIENNIK NALEŻY
DO EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI
NARODOWYCH

Dofinansowana ze środków Senatu RP dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Redaktor naczelny: Robert Mickiewicz (tel. 260 84 44, redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępca red. nac.: Aleksander Borowik (info@kurierwilenski.lt, tel. 260 84 46)

Sekretarz redakcji: Kazimierz Tomkowski (tel. 260 84 47, sekret@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Helena Gładkowska, Stanisław Tarasiewicz, Ewa Gedris, Edyta Szałkowska, Brygita Łapszewicz,

Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

kolport@kurierwilenski.lt).

Współpracownicy:

Barbara Chikashua, Danuta Kamilewicz, Jadwiga Podmostko, Alina Sobolewska, Krzysztof Subocz, Julitta Tryk, Witold Janczyś

Dział Promocji:

Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 212 30 40), Jolanta Baniukiewicz — reklama (tel. 212 30 40, reklama@kurierwilenski.lt), Bożena Manatowa — kolportaż-prenumerata (tel. 212 30 40,

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński”
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone do opinii redakcji.

Nakład: 3500 egz.**Redaktor dyżurny: Rajmund Klonowski**

Tańsze paliwo bije po kieszeni

Chęć kierowców oszczędzić na tańszym paliwie zwiększa dochody warsztatów samochodowych.

Po uderzeniu pierwszych mrozów serwisy samochodowe doczekały się większej liczby klientów, których auta zepsuły się z powodu nieodpowiedniego paliwa.

— Mamy teraz kilkakrotnie więcej pracy. Ostatnio najczęściej mamy do czynienia z samochodami dieslowymi — powiedział dla „Kuriera” Saulius Barzdziukas, pracownik autoserwisu „Latransa”.

Stwierdził on, że zima jest właśnie okresem, gdy możemy łatwo zobaczyć, którzy kierowcy dbają o swoje samochody, a którzy mniej:

— Wielu nie zdaje sobie sprawy lub po prostu zapomina, że nadszedł okres gdy musimy tankować do swoich aut paliwo zimowe. Jest jednak wielu kierowców, którzy uważają, że można oszczędzić nabywając olej napędowy z Białorusi, który na dodatek nie nadaje się na mrozy.

To są właśnie dwie podstawowe przyczyny zepsucia samochodów dieslowych. Barzdziukas ostrzegł, że skutki korzystania z nieodpowiedniego paliwa mogą być różne. Naprawa systemu paliwowego może kosztować od kilkudziesięciu do kilkuset litów.

— Radzę przynajmniej w ciągu sezonu zimowego zapomnieć o paliwie z przemysłu. Czasem wystarcza tylko

pięciu-dziesięciu litrów złego paliwa, żeby samochód się zepsuł.

Zimą specjaliści radzą korzystać tylko z takiego paliwa, które jest odpowiednie do sezonu zimowego. Najlepiej też będzie, jeżeli po kilku dniach jazdy na zimowym oleju napędowym zamienimy filtr — tyle czasu powinno wystarczyć, aby zebrał on resztki paliwa letniego.

Szczególnie uważać należy właścicielom nowych samochodów z automatyczną skrzynią biegów gdyż im nowszy jest samochód, tym więcej będzie kosztowała jego naprawa. Dla najnowszych silników aut dieslowych największe niebezpieczeństwo stanowi właśnie niejakościowe paliwo. Potwierdza to przykład naszej kolejnej rozmówczynie, pani Marii:

— Mam nowiutkiego Forda z automatyczną skrzynią biegów. Skusiłam się na białoruski olej napędowy, który kosztował po 2,5-2,7 Lt. Jednak długo się nie cieszyłam z oszczędzonych pieniędzy. Dostyć szybko zatkał się filtr paliwa i suma, którą oszczędziłam, została wydana na naprawę samochodu. Teraz rezygnuję z tańszego oleju napędowego — po prostu nigdy nie wiadomo, jakiej jakości paliwo kupujesz. □

Brygita Łapszewicz

Niejakościowe paliwo jest niebezpieczne dla silników

Fot. M. P.

PULS KURIERA

ZDJĘCIE DNIA

Protesty greckich emerytów towarzyszyły wczorajszej wizycie szefa Międzynarodowego Funduszu Walutowego w Atenach Fot. EPA-ELTA

KOMENTARZ DNIA

Zdrowie „zdrowo” kosztuje

Chyba w żadnej dziedzinie naszego życia nie było tyle reform, co w dziedzinie ochrony zdrowia. Ciągłe (nawet kilka razy do roku) zmienia się listę leków refundowanych. Jedne się wykreśla, inne wpisuje na listę, więc ministerstwo stale miało jakieś zajęcie, no i robiło wrażenie, że coś dla ludu

robi. Zmieniano też tryb rejestracji u lekarzy, tryb wypisywania leków itp.

Na jednym z etapów takiej „reformy”, obok usług lekarskich, które finansowała kasa chorych, znalazły się też usługi, za które chory musiał sam płacić. A stało się to w momencie, kiedy aby trafić do specjalisty, potrzebne było skierowanie lekarza rodzinnego. Jak cię boli np. nerka, to najpierw musisz się dostać do lekarza rodzinnego (zwykle się czeka nie krócej niż 2 tygodnie), by otrzymać skierowanie do specjalisty. Pielęgniarka zwykle szuka w komputerze „okienka”, ale takowe bywa w najlepszym przypadku po paru tygodniach. Nie oznacza to jednak wcale, że musisz te parę tygodni czekać. Jeśli zapłacisz 59 litów, trafić do specjalisty możesz nawet dziś. Co ciekawe tego samego, co to przed chwilą konsultował nieodpłatnie. Chodzi o to, że dla „wygody” pacjentów są specjalnie zarezerwowane „okienka” za pieniądze. Ten sam lekarz, taka sama obsługa i te same zabiegi, ale „lepsze”, bo płatne. Jeśli nie masz pieniędzy, lekarz jest „zajęty” i musisz czekać. Zaiste rewelacyjne posunięcie do przodu.

Julitta Tryk

CYTAT DNIA

„*To, co udało nam się zrealizować, przerosło nasze oczekiwania i ambicje*” — powiedziała dyrektor Instytutu Polskiego w Wilnie Małgorzata Kasner, podsumowując tegoroczne obchody Roku Chopinowskiego na Litwie. *Dodała, że było to wielkie święto muzyki Chopina, ale też wielkie spotkanie z Polską.*

LICZBA DNIA

18 mln litów przeznaczono w tym roku na sprzątnięcie ulic Wilna i podwórz, czyli dwukrotnie mniej w porównaniu z okresem lat 2005-2010, gdy ta kwota wynosiła 36 mln Lt.

KRÓTKO

**Litwę odwiedzi
premier Węgier**

Jutro z wizytą przybędzie na Litwę premier Węgier Victor Orban.

W toku jednodniowej wizyty spotka się on z premierem Litwy Andriusem Kubiliusem. Gość zostanie też udekorowany wcześniej przyznany mu Orderem Wielkiego Księcia Litewskiego Giedymina.

**Ruszyły ładunki
NATO**

Do portu kłajpedzkiego w środę ma dotrzeć pierwsza kontenerowa partia ładunków NATO do Afganistanu. Po partii próbnej niewątpliwie zapadnie decyzja o tym, jaki potok tych ładunków ruszy w przyszłym roku przez Kłajpedę i Rygę.

Kolejna partia ładunków NATO powinna dotrzeć do Kłajpedy w przyszłym tygodniu. Łącznie w grudniu zamierza się sprowadzić 105 kontenerów TEU.

Zajmująca się transportowaniem ładunków NATO z portu kłajpedzkiego do Afganistanu spółka „Damco”, należąca do „AP Moller-Maersk Group”, potwierdziła, że sprowadzana statkiem żegluga liniowej „Maersk Line” część przybywających w środę kontenerów próbnej partii zostanie wyładowana w kłajpedzkim terminalu kontenerowym.

Miesięczna inflacja

W listopadzie na Litwie, jak informuje Departament Statystyki, w porównaniu z październikiem, odnotowano zerową inflację.

Inflacja roczna w listopadzie (porównanie listopada br. z ubiegłorocznym) sięgała 2,7 proc., natomiast średnia inflacja roczna — 1,1 proc.

Służba statystyczna przewidywała, że w listopadzie uzgodniona inflacja roczna na Litwie będzie wynosiła 0,2 proc., inflacja roczna — 2,8 proc. oraz 1 proc. średnia inflacja roczna.

BNS

Walka z korupcją głównie na papierze

ze str. 1 ➔

Z badań wynika też, że również w 2011 roku sytuacja niewiele się zmieni, gdyż na walkę z korupcją znowu zabraknie środków.

Tymczasem, jak zaznaczył na konferencji prezes TI Sergejus Muravjovas, realizacja projektów antykorupcyjnych wymaga zarówno środków, jak też zaangażowania merytorycznego, a z tym jest jeszcze gorzej, bo jak mówił prezes TI, brakuje zwyczajnej wiedzy, bo nikt prawie nie prowadzi działalności oświatowej w zakresie zwalczania korupcji i jej prewencji.

Słowa prezesa TI zabrzmiały w pewnym sensie jako pretensja pod adresem organizatorów konferencji — sejmowej Komisji Antykorupcyjnej, której podstawowym zadaniem jest praktyczny wymiar walki z korupcją i działań antykorupcyjnych. Tymczasem, jak zaznaczył na

Społeczeństwo tymczasem uważa, że to Sejm, w murach którego dyskutowano wczoraj o zwalczaniu korupcji i jej prewencji, jest jedną z najbardziej skorumpowanych instytucji na Litwie

konferencji były szef biura antykorupcyjnego Valentinas Junokas, korupcja najczęściej ma charakter państwowy, to też państwo nie jest w stanie z nią skutecznie walczyć.

— Jest to zadaniem organizacji pozarządowych (NGO) oraz społeczeństwa obywatelskiego w całości — powiedział Valentinas Junokas, ubolewając przy tym z powodu słabości sektora NGO oraz kondycji obywatelskiej samego społeczeństwa.

Valentinas Junokas

Społeczeństwo tymczasem uważa, że to Sejm, w murach którego dyskutowano wczoraj o zwalczaniu korupcji i jej prewencji, jest jedną z najbardziej skorumpowanych instytucji na Litwie. Tak uważa aż 55 proc. kierowników firm i 49 proc. społeczeństwa — wynika z ubiegłorocznych badań TI. Badania te wykazały, że chociaż przedsiębiorcy i społeczeństwo oraz urzędnicy w różnym stopniu oceniają poziom korupcji w instytucjach państwowych, to jednak w jednym są zgodni, że najbardziej skorumpowanymi — po Sejmie — są partie polityczne, rząd, samorządy. Opinia ta w sumie dotyczy jednej i tej samej grupy osób, czyli polityków, którzy sami często dają podstawy do takich osądów społecznych.

Przykładem tego może nawet posłużyć sama konferencja „Prewencja korupcji — w kierunku przejrzystości”, którą zwołowała przewodnicząca Sejmu Irena Degutienė oraz członkowie komisji, głównie z koalicji rządzącej.

— Nie uczestniczę w konferencji, bo mam pilną robotę. Zresztą niedawno sami organizowaliśmy konferencję o podobnej tematyce — mówi „Kurierowi” posłanka Agnė Bilotaitė, wiceprzewodnicząca sejmowej Komisji Antykorupcyjnej, która prowadzi też grupie parlamentarnej „Za zjednoczenie obywatelskie na rzecz Litwy bez korupcji”.

W końcu przyznaje się też, że powodem jej absencji była też kontrowersyjna postać

przewodniczącego komisji, posła Kęstutisa Komskisa, byłego mera pogranicznych Pagėgiai, którego nazwisko nieraz pojawiało się w publikacjach prasowych o przemyśle i korupcji w rejonach granicznych z obwodem kaliningradzkim.

Jak wytłumaczyła nam posłanka Agnė Bilotaitė, prac grupy „Za zjednoczenie obywatelskie na rzecz Litwy bez korupcji” nie należy jednak odbierać, jako alternatywę komisji kierowanej przez Komskisa. — Pracujemy dla usprawnienia procesu legislacyjnego projektów w zakresie walki z korupcją oraz jej prewencji. Prowadzimy też działalność oświatową. Bo nic nie bierze się z próżni. Musimy pracować nad uświadamianiem zakresu korupcji oraz propagować mechanizmy prewencyjne, a najlepszym z nich jest oświata — mówi nam posłanka. Jednym z takich działań w zakresie oświaty był konkurs rysunków młodzieży szkolnej „Jestem przeciwko korupcji” organizowany dla klas starszych. Wczoraj, w przededniu Międzynarodowego Dnia Walki z Korupcją, odbyła się w Sejmie wystawa prac uczestników konkursu oraz dyskusja młodzieży z politykami. Autorzy najlepszych 5 prac zostali zaproszeni przez europosłankę Laimę Andrikienė do odwiedzenia Parlamentu Europejskiego w Brukseli.

— **Cieszy nas** szczególnie, że młodzież chętnie uczestniczyła w konkursie nie dla tej nagrody, bo nagroda pojawiła się dopiero później. A tym niemniej otrzymaliśmy około 300 prac z całej Litwy. Szczerze nie spodziewaliśmy się takiej aktywności młodzieży, co wyraźnie wskazuje na zainteresowanie młodzieży tematyką walki z korupcją — podkreśliła przewodnicząca grupy parlamentarnej „Za zjednoczenie obywatelskie na rzecz Litwy bez korupcji”.

Stanisław Tarasiewicz

„ŚWIĄTECZNE CIEPŁO Z WASZYCH RĄK”

Jak i w latach poprzednich, Litewskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża organizuje akcję „Świąteczne ciepło z Waszych rąk”. Akcja ma na celu obdarowanie starych, samotnych i chorych ludzi świątecznymi upominkami (środkami higieny, skarpetami, czapkami, rękawicami, herbatą, kawą, słodyczami i in.).

Akcja zmierza do zebrania wśród gości i mieszkańców miasta jak największej ilości upominków, które zostałyby wręczone starym, samotnym i chorym ludziom.

Akcja się odbędzie:

10 grudnia w centrach handlowych, gdzie będą zbierane upominki.
11 grudnia na placu Kudirki w Wilnie, gdzie będą zbierane prezenty.
Również 11 grudnia zorganizuje się bożonarodzeniowe święto dla gości i mieszkańców miasta.

Każdy, kto przyjdzie na święto i przyniesie prezent ludziom starym, samotnym i chorym, zostanie poczęstowany herbatą i będzie oglądał popisy zespołów tanecznych, posłucha kołęd, weźmie udział w bożonarodzeniowej loterii i mile spędzi czas, dzieląc się świątecznym ciepłem i radością z otoczeniem. Udział w święcie pozwoli zostać wolontariuszem bądź członkiem Towarzystwa Czerwonego Krzyża, bliżej poznać to towarzystwo. O stworzenie świątecznej atmosfery zatroszczą się św. Mikołaj i Śnieżka.

KOMUNIKAT AMBASADY RP W WILNIE W SPRAWIE WYPŁAT STYPENDIUM FUNDACJI SEMPER POLONIA

Wydział Konsularny Ambasady RP w Wilnie uprzejmie informuje, że w dniach 09-29.12.2010 r., w godzinach od 9.00 do 13.00 w siedzibie urzędu przy ul. Smėlio 22A będzie wypłacane stypendium osobom, które znajdują się na liście studentów zakwalifikowanych do otrzymania stypendium Fundacji SEMPER POLONIA w semestrze jesiennym roku akademickiego 2010/2011, zamieszczonej na stronie internetowej www.semperpolonia.pl.

Zainteresowani zobowiązani są przynieść ze sobą dokument tożsamości oraz ważną legitymację studencką (w przypadku braku legitymacji studenckiej aktualne zaświadczenie z uczelni potwierdzające fakt studiowania).

Termin wypłat nie będzie przedłużany, dlatego osobom, które nie przyjdą w terminie, stypendium przepadnie.

UWAGA. Jeśli z jakiegoś ważnego powodu student, któremu zostało przyznane stypendium, nie będzie mógł osobiście podpisać UMOWY O PRYZNANIE STYPENDIUM FUNDACJI SEMPER POLONIA na rok akademicki 2010/2011 i odebrać stypendium, może notarialnie upoważnić inną osobę do podpisania tej umowy i odbioru pieniędzy. Pełnomocnictwo takie musi być przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

BEZPŁATNA POMOC PRAWNA

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez członków Związku Polaków Prawników na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogrodzkiej (Naugarduko) 76. Pokój nr. 211.

Zakres świadczonej pomocy obejmuje pełną obsługę prawną, w tym również przygotowanie pism procesowych i zastępstwo procesowe przed sądami i innymi instytucjami Republiki Litewskiej.

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację tel. pod numerem: 8 5 233 04 50, w godzinach pracy.

„POLAK ROKU 2010”

Stefan Dudojć, były wieloletni dyrektor Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Solecznikach

Anna Gulbinowicz, emerytowana nauczycielka polonistka ze Szkoły Średniej im. Szymona Konarskiego w Wilnie

Ks. Tadeusz Jasiński, wikariusz parafii św. Rafała

Jerzy Karpowicz, fotograf niezależny

Zbigniew Lewicki, kompozytor, pierwsze skrzypce w Litewskiej Państwowej Orkiestrze Symfonicznej, kierownik Kapeli Wileńskiej.

Tadeusz Macioł, konsul honorowy RP w Kłajpedzie
Czesław Malewski, niestrudzony tropiciel śladów polskości na Wileńszczyźnie. Pisze i publikuje po polsku

Zygmunt Marcinkiewicz, dyrektor spółki przewozowej „Irzimas” w rejonie wileńskim, który umieścił na swoich autobusach tablice dwujęzyczne

Jarosław Narkiewicz, poseł na Sejm Republiki Litewskiej, prezes Trockiego Oddziału Rejonowego ZPL

Edgar Obłoczyński, dyrektor spółki „Solecznicka Zajeżdźnia Autobusowa”, umieścił na swoich autobusach tablice dwujęzyczne

Zdzisław Palewicz, obecnie mer rejonu solecznickiego, przez 15 lat pełnił funkcje prezesa solecznickiego rejonowego oddziału ZPL oraz wicemera

Wojciech Piotrowicz, pisarz, dziennikarz, poeta, publicysta, gawędziarz, znawca historii Wilna i Wileńszczyzny

Maria Rekęć, mer rejonu wileńskiego

Tadeusz Tuczowski, lekarz chirurg, ordynator oddziału chirurgii szpitala w Trokach, prezes oddziału ZPL miasta Trok

Renata Widtmann, prowadząca salonu politycznego w Radiu „Znad Wilii”

Ks. Jerzy Witkowski, Sanktuarium Miłosierdzia Bożego

Grażyna Zaborowska, dyrektor Samorządowego Centrum Kultury Rejonu Solecznickiego

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” - „Polak Roku 2010”

Zgłaszany kandydat -----
Imię, nazwisko -----
adres -----
telefon zgłaszającego -----

Zgłoszenia prosimy nadsyłać do 28 grudnia br. na adres redakcji: Birbynių g. 4a, 02121 Vilnius, z dopiskiem „Polak Roku 2010”.

Dodatkowo od 10 listopada br. będzie można wrzucać kupony do specjalnej skrzynki, która zostanie umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej.

KRONIKA
KRYMINALNAPijany w stanie
zapaści

W Wilnie obok przejścia podziemnego znaleziono człowieka w stanie zapaści.

Niezidentyfikowanego mężczyznę w wieku około 55 lat w poniedziałek o godz. 23.40 znaleziono obok przejścia na ul. Šeškinės.

Człowieka w stanie komy, spowodowanej zatruciem alkoholowym, umieszczono w szpitalu.

Potracono
przechodniów

W Kownie około godz. 15 na alei V. Krėvės mikroautobus Ford Transit FT 300, prowadzony przez kierowcę spółki „Girobusas” A. B. (ur. 1973) potracił i skaleczył nastolatka, który nagle wybiegł na jezdnię w niedozwolonym miejscu.

Następnie około godz. 16.50 na ul. Varnių Opel Vectra, prowadzony przez A. B. (ur. 1977) potracił i skaleczył na nieregulowanym przejściu dla pieszych V. K. (ur. 1966). Kierowca z miejsca wypadku odjechał.

Ofiara pożaru

W rejonie preńskim na pogorzelsku znaleziono zwłoki mężczyzny.

Pożar wybuchł w poniedziałek około godz. 5 we wsi Užuguosčio w domu J. D. K. (ur. 1933).

Ogień strawił dach domu, drewniane przepierzenie oraz sprzęt domowy. Na pogorzelsku znaleziono opalone zwłoki gospodarza.

Zamarzył człowiek

W poniedziałek około godz. 9 w Wilnie, na ulicy Žaliųjų ežerų obok zbiornika wodnego znaleziono ciało mężczyzny zmarłego na skutek wyziębienia.

Tożsamości mężczyzny w wieku 50-55 lat na razie nie ustalono. Na jego ciele nie było śladów przemocy.

W Wielkiej Brytanii sądzono Litwina
za nieumyślne zabójstwo nastolatka

Sąd brytyjskiego miasta Worcester sądził Andrejusa Mackevičiusa w sprawie nieumyślnego zabójstwa nastolatka.

28-letni imigrant z Litwy w poniedziałek został oczyszczony z zarzutu zabójstwa 17-letniego Darena Loudera. Mackevičiusa zwolniono również od zarzutu zadania ciężkich obrażeń cielesnych Rebecce Griffiths, gdy dziewczyna usiłowała bronić zaatakowanego nastolatka.

Litwin został jednak oskar-

żony o nieumyślne zabójstwo chłopca i zadanie ciężkich obrażeń. Takie orzeczenie sąd ogłosił po ponownym rozpatrzeniu sprawy.

Zostanie on ukarany razem z 25-letnim Virūnasemu Kalašnikovasem, którego wcześniej oskarżono o zabójstwo nastolatka i zadanie ciężkich obrażeń.

Do incydentu w Herefordzie doszło, gdy grupa nastolatków zetknęła się na ulicy z imigrantami, którzy wcześniej raczyli się wódką z kolegami.

Do starcia dwóch grup doszło w chwili, gdy dwaj wspomniani Litwini odłączyli się od kolegów, ale powrócili, gdy usłyszeli krzyki, sądząc, że koledzy zostali zaatakowani.

Chłopcy, jak informuje prokurator, zaczęli wyzywać przybyłych do tunelu kolejowego Litwinów. Mackevičiusowi zadano cios, a Kalašnikovasowi udało się uciec.

Następnie, jak powiedział prokurator, Litwini powrócili, aby odemścić, ale znaleźli tylko nietrzeźwego Loudera i dwie dziewczyny, które wcześniej opuściły swych kolegów i ruszyły w stronę tunelu kolejowego. Tam nastolatek został śmiertelny pobity, a broniącej go Griffiths złamano rękę. □

Brytyjski sąd oskarżył Litwina o nieumyślne zabójstwo chłopca i zadanie ciężkich obrażeń
Fot. archiwum

Zbeczcęścili zwłoki, by upozorować zabójstwo

Kiedy w ostatni czwartek straż pożarna przyjechała do pożaru samochodu w Witkach koło Moszczanicy (woj. podkarpackie) nie było już co gasić. Renault doszczętnie spłonęło. W jego bagażniku strażacy znaleźli spalone ludzkie ciało. Widok był makabryczny: ciało było zwęglone, w dodatku nie miało głowy.

Policja ustaliła, że z tego samochodu korzystał 24-letni Sławomir J., mieszkaniec powiatu biłgorajskiego, doskonale znany wymiarowi sprawiedliwości. Był poszukiwany nakazem osadzenia w zakładzie karnym. Od czasu do czasu pomieszkiwał w domu, przed którym spłonął samochód. Wstępne oględziny wskazywały, że mogło dojść do zabójstwa, którego ofiarą był właśnie J. Ale zarówno policja, jak i prokuratura od początku zakładały inne wersje zdarzenia.

Wśród kilku wersji wydarzeń była taka, że J. upozorował własne zabójstwo. Kilka miesięcy temu Sławomir J. ubezpieczył swoje życie na 200 tys. zł. (ponad 170 tys. litów). Potrzebował pieniędzy m. in. na dalsze ukrywanie się przed wymiarem sprawiedliwości. Najbardziej prawdopodobna hipoteza zakładała, że postanowił wyłudzić odszkodowanie, a do jego odbioru upoważnił swojego ojca. Do spółki wciągnął także siostrzeńca. Do realizacji przedsięwzięcia potrzebne jednak było ludzkie ciało.

— Od kwietnia br. szukał człowieka podobnego do siebie. O zbliżonym wzroście i wadze. Założył, że dokona zabójstwa swego sobowtóra. Kilka razy w towarzystwie siostrzeńca wybierał się do różnych miejscowości na Podkarpaciu w poszukiwaniu ofiary. Chciał zwabić ofiarę do samo-

chodu i zamordować. Woził ze sobą siekiere. — Nie zrealizował tego zamiaru tylko dlatego, że nie trafił na osobę lądzącą do siebie podobną. Wspólnicy znaleźli inne rozwiązanie. Pojechali na cmentarz w jednej z miejscowości powiatu biłgorajskiego. Otworzyli grobowiec, w którym kilka dni wcześniej pochowano samobójcę. Mężczyzna był podobnej postury do Sławomira J. Wydobyli trumnę z grobu, otworzyli ją, wyrzucili zwłoki. Jeden z nich siekiere odciął głowę zmarłemu. Ciało umieścili w renaulcie Sławomira J. Ten zaprowadził samochód do Witków, oblał łatwopalnym płynem i podpalił. Kiedy ojciec i siostrzeniec Sławomira J. zostali zatrzymani, opowiedzieli o wszystkim policji. Zatrzymani usłyszeli zarzuty znieważenia zwłok.

Sławomira J. dotąd nie udało się zatrzymać. □

Assange sądzi, że jest ścigany z motywów politycznych

Założyciel Wikileaks Julian Assange przekonany jest, że zarzuty o gwałt na dwóch kobietach przeciw niemu podyktowane są względami politycznymi i się merytorycznie nie obronią — powiedział założyciel klubu Frontline Vaughan Smith.

Klub Frontline zrzesza dziennikarzy. 39-letni Assange korzystał z jego gościnności. Miał możliwość korzystania z komputerów. Wystąpił też na konferencji prasowej w klubie.

Smith zaprzecza, by Assange się ukrywał. Twierdzi, że policja od początku wiedziała, gdzie jest, a sam Assange stał się na jej wezwanie. Według Smitha, był też w kontakcie ze szwedzką prokurator Marianne Ny.

„Assange nie sprawiał wrażenia, jakby się specjalnie przejmował zarzutami przeciwko niemu wysuniętymi w Szwecji. Miał przekonanie, że się nie obronią. Bardziej się niepokoił tym, że zostanie wydany w ręce Amerykanów i że mogą go ścigać, by się na nim politycznie zemścić” — wyjaśnił Smith w programie Newsnight telewizji BBC2.

„To człowiek, który szczerze wierzy w to, że ujawnienie państwowych tajemnic otworzy świat i uczyni go lepszym. Wikileaks to wielkie lustro, które

Założyciel Wikileaks Julian Assange przekonany jest, że zarzuty przeciw niemu podyktowane są względami politycznymi **Fot. EPA-ELTA**

Assange postawił przed dziennikarzami. Wielu z nich patrząc w nie czuje się niewygodnie” — dodał.

Assange stał się we wtorek w sądzie pokoju w centralnym Londynie, gdzie zapoznano go ze szwedzkim wnioskiem o ekstradycję złożonym w oparciu o Europejski Nakaz Aresztowania. Został zatrzymany w areszcie do 14 grudnia.

Publicysta John Pilger, reżyser filmowy Ken Loach i milionerka Jemima Khan wyrazili gotowość uiszczenia za niego poręczenia majątkowego do sumy 180 tys. funtów w zamian za

uchylenie aresztu, ale sąd się na to nie zgodził. obrońcy Assange'a twierdzą, że jego aresztowanie nie powstrzyma działalności Wikileaks i że tajne depesze dyplomatyczne USA będą nadal publikowane. Szwedzkie władze prokuratorskie zaprzeczyły, jakoby ściagały Assange'a z motywów politycznych.

Według agencji Press Association, systemy rozliczeń finansowych Visa i MasterCard odmówiły obsługi Wikileaks. Wcześniej tak samo postąpił system PayPal. Wikileaks kilkakrotnie musiała też zmieniać serwery i domeny. **□**

Australia wini USA za ujawnienie depesz

Australijski rząd uznał wczoraj, że winę za ujawnienie amerykańskich poufnych depesz dyplomatycznych ponoszą Stany Zjednoczone, a nie założyciel portalu Wikileaks Julian Assange oraz że odpowiedzialni prawnie są za to ludzie, od których pochodził przeciek. Australijski minister spraw zagranicznych Kevin Rudd uznał również, że przecieki stawiają pod znakiem zapytania „adekwatność” zabezpieczeń depesz.

„Pan Assange nie jest osobie odpowiedzialny za bezprawne ujawnienie 250 tys. dokumentów z amerykańskiej

sieci komunikacji dyplomatycznej — przekonuje Rudd. — Odpowiedzialni są za to Amerykanie”. „Wydaje mi się, że należy zadać poważne pytania dotyczące adekwatności ich (USA) systemów bezpieczeństwa oraz poziomu dostępności, jaki przez długi czas musieli mieć do tego materiału ludzie” — uważa Rudd. „Główna odpowiedzialność, w tym również karna, spoczywa na osobach, które dopuścili się pierwszego bezprawnego ujawnienia (dokumentów)” — przekonuje szef australijskiej dyplomacji. Oryginalne źródło przecieków jest nieznanne, jed-

nak amerykańskie władze już wcześniej aresztowały pracującego w Afganistanie i Iraku analityka wojskowego Bradleya Manninga, oskarżając go o bezprawne zapisanie ponad 150 tys. depesz Departamentu Stanu USA. Rudd zapewnił wczoraj, że Australia zapewni Assange'owi, aresztowanemu w Wielkiej Brytanii, pomoc konsularną. Szef MSZ Australii wyraził też zaniepokojenie w związku z groźbami, jakie otrzymuje Assange. „Martwiłobyśmy się o bezpieczeństwo każdego Australijczyka” — zapewnia Rudd. **□**

PAP

KRONIKA KRYMINALNA

Bomba na targowisku

Co najmniej 15 ludzi zginęło wczoraj w zamachu bombowym na targowisku w mieście Kohat północno-zachodnim Pakistanie. Jest też co najmniej 25 rannych. Bomba była podłożona w mikrobusie, zaparkowanym w pobliżu przystanku autobusowego.

Był to zamach samobójczy dokonany przez młodego mężczyznę w wieku 18-20 lat. Zamachowiec zdetonował ładunek wybuchowy, stojąc w drzwiach mikrobusu. Większość ofiar to pasażerowie tego mikrobusu, który został całkowicie zniszczony. Po zamachu w Kohat doszło do zamieszek. Podpalano sklepy i samochody. W ostatnich latach wielu zamachów bombowych dokonali w Pakistanie talibowie, przeciwko którym siły rządowe prowadzą ofensywę w Północno-Zachodniej Prowincji Pogranicznej.

Wybuch w kopalni

26 górników zginęło wczoraj na skutek wybuchu gazu w kopalni węgla w środkowych Chinach. W chwili wybuchu pod ziemią było 48 ludzi, 20 z nich udało się uratować. Prawdopodobnie wybuchł metan.

Katastrofa śmigłowca

Trzy osoby zginęły we wtorek w katastrofie śmigłowca na południu Francji. Maszyna wystartowała z Monako i runęła na ziemię w pobliżu granicy z Włochami. Śmigłowiec typu Ecureuil AS-350 rozbił się w górskim rejonie parku narodowego Marcantour.

Zginęły wszystkie osoby znajdujące się na pokładzie: pilot, mechanik i pasażer. Tym ostatnim był geolog, który na polecenie lokalnych władz miał zorientować się w sytuacji na jednej z górskich dróg, która została zasypana przez zwały kamieni i skalnych odłamków.

Strony przygotowano na podstawie inf. BNS i PAP

SPRINTEM

BC Šiauliai i Anwil bez zwycięstw

Koszykarski zespół BC Šiauliai przegrał we własnej hali z hiszpańską drużyną Gran Canaria 70:89 (23:9, 8:19, 21:29, 18:32) w meczu 4. kolejki grupy C Pucharu Europy koszykarzy. Również na własnym parkiecie doznali porażki koszykarze Anwilu Włocławek, którzy przegrali z rosyjską drużyną Krasnyje Krylia Samara 83:98 (19:26, 17:9, 25:28, 22:35) w grupie H. Była to czwarta porażka zespołów z Litwy i Polski w tej edycji rozgrywek.

Lampe dał zwycięstwo

Maciej Lampe poprowadził Uniks Kazań do kolejnego zwycięstwa w Pucharze Europy. Rosyjski zespół ograł francuskie Le Mans aż 98:65. Polak zdobył 23 punkty, zebrał 2 piłki, miał asystę i przechwył.

Euroliga koszykarzy

Koszykarze wileńskiej drużyny Lietuvos rytas w 8. kolejce grupy C Euroligi zmierzają się dziś w Siemens Arena z francuskim zespołem Cholet Basket. Tylko zwycięstwo wilnian w tym spotkaniu może przedłużyć teoretyczne szanse na awans do następnego etapu rozgrywek.

W bardziej komfortowej sytuacji są koszykarze kowieńskiego Žalgirisu, którzy są wiceliderami grupy A. Wicemistrzowie Litwy dziś w Kownie będą podejmować polską drużynę Asseco Prokom. Mistrzowie Polski po dwóch z rzędu wygranych na pewno będą walczyć o podtrzymanie zwycięskiej passy, gdyż tylko wygrana w Kownie zwiększy ich szanse na awans do TOP 16.

Mistrz Danii nie zmarnował szansy

Piłkarze FC Kopenhaga zajęli we wtorek jedyne wolne w grupach A-D miejsce premiowane awansem do 1/8 finału Ligi Mistrzów. To ich największy sukces w historii występów w tych rozgrywkach.

Mistrz Danii przed ostatnią kolejką fazy grupowej o punkt wyprzedzał Rubina Kazań. Podopieczni norweskiego trenera Stale Solbakken nie zmarnowali szansy i pokonali na własnym stadionie najslabszy zespół grupy D – Panathinaikos Ateny 3:1.

Rubin, z Rafałem Murawskim w składzie, przegrał natomiast na Camp Nou w Barcelonie 0:2, choć trener miejscowych Josep Guardiola pozwolił odpocząć swoim najlepszym piłkarzom, a w bój posłał utalentowaną młodzież.

Reprezentant Polski rozegrał cały mecz; w drugiej połowie zmarnował świetną okazję do zdobycia gola. Obie jedenastki spotkały się po raz czwarty w ciągu dwóch sezonów LM, a Duma Katalonii we wtorek odniosła pierwsze zwycięstwo. Ubiegłoroczny mistrz Rosji wiosną będzie kontynuował rywalizację w Lidze Europejskiej.

Drugim Polakiem, który we wtorek mógł się pojawić na boiskach Champions League, był Tomasz Kuszczak. Menedżer Manchesteru United Alex Ferguson już niemal tradycyjnie w tych rozgrywkach dał wolne Holendrowi Edwinowi van der Sarowi, ale dość niespodziewanie postawił na Bena Amosa. 20-latek debiutował w tak ważnych rozgrywkach, zaś w „dorosłej” drużynie Czerwonych Diabłów wystąpił w ogóle po raz trzeci (wcześniej grał tylko w Pucharze Ligi Angielskiej).

Najważniejszym wydarzeniem spotkania z Valencią był gol dla gości Pablo Hernandezza w 32. minucie gry. Tym samym ekipa z Old Trafford straciła szansę, by zostać

Piłkarze FC Kopenhaga dzięki zwycięstwu nad Panathinaikos Ateny awansowali do 1/8 finału Ligi Mistrzów
Fot. EPA-ELTA

pierwszą w historii Champions League, która fazę grupową przebrnęła z czystym kontem. W drugiej połowie wyrównał Brazylijczyk Anderson i wicemistrzowie Anglii awansowali do kolejnej rundy, podobnie jak Barcelona, bez porażki.

Imponującą skuteczność utrzymały w ostatniej serii meczów drużyny z grupy A. W Bremie i Enschede kibice zobaczyli dziewięć goli, a łącznie w 12 spotkaniach padło ich 45.

Z pierwszego miejsca do dalszych gier awansował Tottenham Hotspur, który we wtorek zremisował z Twente 3:3. Na pożegnanie z europejskimi pucharami w tym sezonie Werder wygrał z broniącym trofeum Interem 3:0, odnosząc jedyne zwycięstwo w rozgrywkach. Choć goście wystąpili w mocno osłabionym składzie, to jednak rozmiary wygranej niemieckiej ekipy można uznać za niespodziankę.

„Wiem, że piłkarzom Interu trudno było znaleźć motywację i zmobilizować się do walki, gdyż awans mieli już za-

pewniony, ale... przecież nikt nie lubi przegrywać, a taka porażka znanemu zespołowi chwały raczej nie przynosi” – ocenił pomocnik Werderu Torsten Frings.

Zgoła odmienne nastroje panują w innym niemieckim klubie – słabo spisujące się w Bundeslidze Schalke 04 Gelsenkirchen pokonało w Lizbonie Benfikę 2:1 i zapewniło sobie pierwszą pozycję w grupie B. Gole dla gości zdobyli Hiszpan Jose Manuel Jurado i Benedikt Hoewedes, czyli ta sama para, która w sobotę najbardziej przyczyniła się do ligowej wygranej z Bayernem Monachium (2:0).

W Lyonie Alexandre Lacazette dwie minuty przed końcowym gwizdkiem sędziego doprowadził do wyrównania w meczu Olympique z Hapoem Tel Awiw (2:2). W przypadku zwycięstwa zespół z Izraela zagrałby wiosną w Lidze Europejskiej kosztem Benfiki.

Wczoraj wieczorem dokończono rywalizację w grupach E-H, gdzie do obsadzenia pozostawały trzy ostatnie miejsca w 1/8 finału. □

Tyson i Chavez w bokserkiej Galerii Sław

Słynni byli mistrzowie świata Amerykanin Mike Tyson i Meksykanin Julio Cesar Chavez znaleźli się wśród dwunastu osób, które zostały nominowane do Międzynarodowej Galerii Sław Boks. W czerwcu tego zaszczytu dostąpi też... aktor Sylvester Stallone.

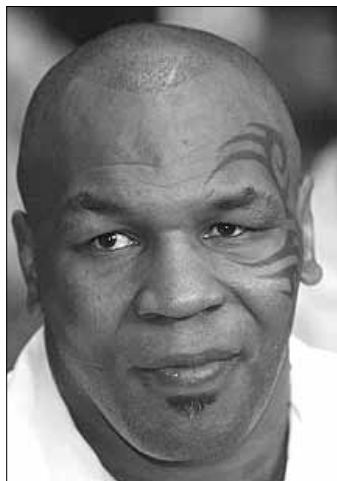
44-letni dziś Tyson to jeden z najlepszych, najpopularniejszych i najbardziej kontrowersyjnych bokserów w historii.

W latach 80. był królem wagi ciężkiej, a dzięki częstym zwycięstwom przez nokaut (44 w karierze) zyskał przydomek „bestia”. W wieku 20 lat został najmłodszym w historii mistrzem świata.

W 1997 roku w jednym z najsłynniejszych pojedynków wszechczasów odgryzł kawałek ucha Evandera Holyfiel-da. W 2000 roku spotkał się z Andrzejem Gołotą.

Po drugiej rundzie Polak zrezygnował z kontynuowania pojedynku i przegrał przez techniczny nokaut; później okazało się, że rywal był pod wpływem narkotyków. Miał wiele problemów z prawem, m. in. w 1999 roku siedział w więzieniu za pobicie dwóch kierowców.

Na zawodowym ringu wy-

Mike Tyson

grał 50 walk, doznał sześciu porażek, a dwa pojedynki z jego udziałem były nierozstrzygnięte.

Z kolei o cztery lata starszy Chavez zasłynął posiadaniem pasów mistrza świata w trzech różnych kategoriach wagowych. Ze 115 pojedynków wygrał 107, z czego 88 przez nokaut.

W 1993 roku stoczył walkę z Gregiem Haugenem w obecności 132 274 widzów,

Cesar Chavez

co pozostaje niepokonany rekordem.

Wśród innych nominowanych uwagę zwraca m. in. Rosjanin, który przyjął australijskie obywatelstwo Konstantin Cziu czy słynny sędzia Joe Cortez.

Tradycyjnie wśród wybrańców znajduje się ktoś z kręgów Hollywood. Tym razem będzie to odtwórca roli słynnego boksera-amatora Rocky'ego Balboa Sylvester Stallone. □

SPRINTEM

Kubica w barwach Lotus-Renault GP

Sprzedaż 25 procent udziałów w teamie Renault malezyjskiemu Protonowi stała się faktem. Francuski koncern pozostanie dostawcą silników, ale zmieni się nazwa zespołu. W nowym sezonie Formuły 1 Robert Kubica będzie więc startował w barwach Lotus-Renault GP.

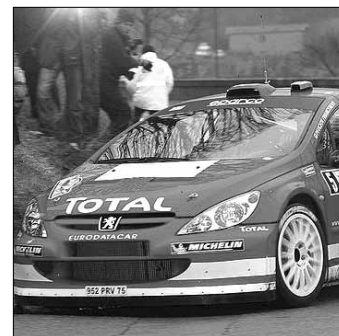
Pozostałe 75 procent akcji posiada luksemburska grupa kapitałowa, która przed rokiem przejęła je od Renault.

Mecz Gwiazd w Gdyni

Po raz drugi z rzędu Mecz Gwiazd Euroligi koszykarek Europa - Reszta Świata odbędzie się w Polsce. Gospodarzem imprezy będzie tak jak przed rokiem Gdynia, a wyboru dokonała międzynarodowa federacja strefy europejskiej (FIBA-Europe).

Spotkanie odbędzie się 8 marca. Po raz pierwszy w historii to samo miasto zorganizuje dwa razy z rzędu Mecz All Stars.

Rekordowa liczba zgłoszeń

Rekordową obsadę będzie miał 79. Rajd Monte Carlo, który zostanie rozegrany od 19 do 21 stycznia na trasach we Francji i Monako. Zgłoszenia nadeszły od ponad 130 załóg, a lista startowa będzie zamknięta pod koniec grudnia.

Organizatorzy spodziewają się udziału ponad 200 załóg; nie będzie jednak kierowców z Polski.

Strony przygotował
Kazimierz Tomkowski

Bal Sylwestrowy

Dom Kultury Polskiej w Wilnie
2010/2011

Wspólna zabawa przy muzyce na żywo w wykonaniu duetu "Relax", pokazy taneczne zespołu „Magnolia”.
Gość specjalny – KATERINA oraz "UGNIES RATAS"
Tańce, gry, oryginalne powitanie Nowego Roku i odrobina tajemniczy sprawy, że wieczór będzie niezapomniany.

Wysmienite menu zaserwuje restauracja "Pan Tadeusz".

Rozpoczęcie Balu o godz. 21.30 - do białego rana!

Cena za udział w Balu: 225 zł od osoby.

Przy zamówieniu powyżej 6 osób jest stosowana zniżka.

Liczba miejsc ograniczona.

Informacja i rezerwacja:

tel.: +370 5 233 36 63, fax: +370 5 233 35 96

e-mail: info@polskidom.lt

Opinie czytelników z Internetu

Budżet 2011 — coraz bliżej uchwalenia

ben, Grudzień 7, 2010 at 16:28
Zbyt mały „torcik” a za wiele „łyżeczek”! Zabrać „torcik”, to i „łyżeczki” znikną. Wiem, wiem, to takie niesocjalistyczne!

victor, Grudzień 7, 2010 at 19:33
A co jest śmiesznego w tym „currency board”? Zarząd walutowy — to jeden z modeli zarządzania walutą narodową, w którym rząd nie może bezmyślnie dodrukować pieniędzy, gdy mu akurat brakuje przychodów z podatków. Znając „discipline” naszych rządzących — dla Litwy w sam raz.

pšv, Grudzień 8, 2010 at 07:10
to Victor: Kiedyś, dawno, dawno temu, jeden czynny zawodowo i etatowo Litwin używał tu tego terminu jako niezbitego dowodu wyższości gospodarki litewskiej nad polską, jako panaceum i gwarancji wszystkiego, łącznie z pozłacanymi sedesami dla każdego Litwina i rychłym nawróceniem się skruszonych tutejszych na litewskość.

pšv, Grudzień 8, 2010 at 07:12
PS. Twego, Viktorze, określe-

nia, jak i żadnego innego tamten Litwin nie przytaczał. On zwyczajnie WIERZYŁ w te dwa słowa-amulety. (sorki za duże litery)

W Wilnie zdrożeje woda

zozen, Grudzień 7, 2010 at 17:48

Ile to milionów wyrzuciło w błoto kierownictwo „VV”, a ile wyplaciło sobie jako premie za „dobrą” pracę. A z drugiej strony czysta woda staje się coraz droższym dobrem. Przez wiele lat w rabunkowy sposób eksploatowano wodne zasoby (w ilu domach widziałem, jak woda leciała i nikt tym głowy nie zawracał — bo lubi szum wody przy myciu zębów). Pozyskiwanie i uzdatnianie staje się coraz droższe.

Mikołaj, Grudzień 7, 2010 at 18:09

Ja, za 1m3 wody zimnej płacę spółdzielni mieszkaniowej prawie 8 zł, a za 1m3 wody cie-

plej — około 23 zł. Ale różnice cen między Litwą i Polską niewiele mówią, bo zarobki ludzi i koszty pozyskania wody są tu i tam różne. Jednak ciekawy jestem, ile mieszkańcy Wilna płacą za ciepłą wodę?

Polak ze Śląska, Grudzień 7, 2010 at 22:24

Ładnie ktoś talerze zmywa na zdjęciu. Ciekawe gdzie kupił, bo chyba mam identyczne. W markecie w Suwałkach?

KLS, Grudzień 8, 2010 at 03:25

To Polak ze Śląska 3:

Całkiem możliwe, że Marian Paluszkiewicz, autor zdj. kupuje w Suwałkach.

Oświadczenie Rady Społecznej przy „Kurierze Wileńskim”

Oleniszki, Grudzień 8, 2010 at 05:35

Popieram. Czy ten list otwarty został wysłany również do polskiego Sejmu Senatu, Rządu oraz odpowiednich instytucji UE?

KLS, Grudzień 8, 2010 at 06:19

W pełni popieram. Wyrażenie poparcia tak prześwietnego ciała, jakim jest Rada społeczna przy „KW” dla „Listu” pp. Mackiewicza i Kwiatkowskiego niewątpliwie rzuci na kolana wszelkie wraże litewskie siły w LR. Sam nakład „KW” 3 tys. egzemplarzy robi wrażenie, przy 280-300 tys. Polaków w LR, o których mówi/pisze AWPL/ZPL, które popiera „niezależny” „KW” robi oszałamiające wrażenie. Niewątpliwie duże wrażenie musi robić przegląd adresów IP. Pozwolę sobie na pewna zabawę statystyczną. Założmy, że Polaków w LR jest 250 tys., założmy, że jeden adres IP przypada na 10 os. (babcia, dziadek itd.), daje nam to 25 tys. os. Dalszym założeniem jest, iż tylko 10 proc. jest na tyle zainteresowanych polityką, że udziela się na jakichkolwiek forach, portalach itp., co daje 2,5 tys. osób. Gdyby 10 proc. z tych osób uważałoby, że „KW” reprezentuje interesy Polaków w LR, powinno być tu co najmniej 250 tysięcy Polaków z LR, ale jak

widać, nie ma ich nawet 25. Czyli możliwe jest, iż panna Andruszkiewicz (z okręgu solecznickiego — arcy-polskiego) wcale nie jest jakimś rarietem i dzieckiem zaprzańców i wbrew temu, co próbuje kreować „KW”/AWPL/ZPL Polacy w LR wcale nie czują się dyskryminowani. Wszystkim idiotom, którzy będą snuli jakieś bajdy o Saugamie, pragnę przypomnieć, że rzekome rządowi ujawnienia IP internautów „KW” nie miało dalszego ciągu. Każda gazeta, która rzeczywiście spotkałaby się z takimi żądaniem, z miejsca by to nagłośniła na cały świat i historia na pewno byłaby kupowana przez wiele agencji i gazet. Jest jednak jedno „ale”, a raczej dwa. Po pierwsze „KW” jakoś szybko zakończył rzekomą aferę, po drugie biorąc pod uwagę ranking „Wolności Mediów” organizacji „Reporterzy Bez Granic”, w którym LR plasuje się dużo wyżej niż Polska, to raczej w RP penetracja mediów przez specłużby jest prawdopodobna, co zresztą ma nawet potwierdzenie w faktach. Co do org. „Reporterzy Bez Granic” istnieje oczywiście uzasadnione podejrzenie, że zostali zinfiltrowani przez Saugamę.

Do finału konkursu „Kuriera Wileńskiego” — wyłoniono dziesiątkę dziewcząt

tomasz, Grudzień 7, 2010 at 17:11

Po obejrzeniu materiału wideo... powiem tylko o pozytywach. Agata Jachimowicz jest moją faworytką. Lubię jak ktoś nie tylko lubi, ale i potrafi tańczyć. Uroda także do mnie przemawia. Barbara Ulaitė ma świetny głos i śpiewać potrafi. To wszystko, bo miało być tylko pozytywnie.

Agata J., Grudzień 7, 2010 at 19:13

Szczerze dziękuje czytelnikom, dla których jestem faworytką. □

*Zachowana oryginalna pisownia komentarzy internautów

Internetowy sondaż „Kuriera Wileńskiego”

Czy spodziewasz się w najbliższym czasie jeszcze większego odpływu siły roboczej z Litwy?

Tak 86.0%

Trudno powiedzieć 9%

Nie 5%

Wycieczka do Wilna

Uczniowie klas początkowych oraz klasy piątej Szkoły Średniej w Trokach z niecierpliwością oczekiwali na wycieczkę do Wilna. Wędrówkę po stolicy rozpoczęliśmy od zwiedzania planetarium, gdzie braliśmy udział w lekcji edukacyjnej pt. „Ziemia — planetą Słońca”.

W czasie lekcji dzieci dowiedziały się, że nasza planeta to ogromna skalista kula pokryta wodą i lądem, jedyna taka w Układzie Słonecznym. Ziemia jest jedną z dziewięciu krążących dookoła Słońca planet, a „wyskoczyć” z orbity nie pozwala jej przyciąganie Słońca.

W bardzo dostępny i ciekawy sposób dzieciom opowiedziano o tym, dlaczego po dniu następuje noc, po lecie jesień, zima, a po zimie — wiosna. Uczniowie z zachwytem słuchali opowiadania o Słońcu i jego planetach, a szczególnie opowiadania o Marsie, planecie najbardziej podobnej do Ziemi.

Zwiedzanie planetarium wywarło na wszystkich ogrom-

Podczas pobytu w Wilnie zwiedziliśmy również kościoły

ne wrażenie, a w pamięci pozostało mnóstwo informacji, która następnie przyda się w procesie nauczania. Z masą wrażeń wyruszyliśmy na dalsze zwiedzanie, a celem naszej wycieczki była Starówka i kościoły wileńskie.

Spacerując wąskimi zaułkami Starówki, podziwialiśmy zabytki architektury: Ostrą Bramę, kościoły — św. Teresy, św. Anny i kościół św. Piotra i Pawła. Do szkoły uczniowie wrócili pełni wrażeń, wiedzy i dobrych emocji.

Fot. archiwum

Za tą wspaniałą wycieczką my, nauczyciele i uczniowie, jesteśmy wdzięczni administracji naszej szkoły, za co mówimy „wielkie dzięki”.

Nauczycielki

*klas początkowych
Szk. Śr. w Trokach*

Wyniki badań PISA: Co wie i potrafi 15-letni uczeń

W ciągu ostatnich trzech lat spadł poziom umiejętności 15-latków na Litwie w zakresie nauk przyrodniczych, matematyki i czytania. Takie są wyniki badania Programu Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów (PISA).

Celem międzynarodowych badań PISA jest porównanie wiedzy i umiejętności 15-latków z różnych krajów w zakresie czytania, matematyki i nauk przyrodniczych. We wtorek wyniki badań osiągnięć uczniów w roku 2009 przedstawił minister oświaty i nauki Gintaras Steponavičius. Choć osiągnięcia uczniów w nauce na Litwie nieznacznie się zmieniły, ale to nie cieszy, ponieważ od 2006 r. nie ma postępu. Wyniki nie są dobre i to należy z przykrością przyznać — powiedział minister. W ciągu trzech lat najbardziej pogorszyły się umiejętności matematyczne piętnastolatków na Litwie. W mniejszym stopniu — w zakresie czytania, tymczasem

nico się polepszyły w zakresie nauk przyrodniczych. Poddano analizie umiejętności uczniów w wieku 15 lat ze szkół ogólnokształcących i zawodowych z litewskim, polskim i rosyjskim językiem nauczania na Litwie. Ogółem porównano umiejętności 15-latków z 65 państw. We wszystkich trzech dziedzinach umiejętności piętnastolatków na Litwie są mniejsze niż średnia ustalona przez Organizację Współpracy Ekonomicznej i Rozwoju.

Palmę pierwszeństwa we wszystkich trzech dziedzinach zdobyli Chińczycy. Łotwa i Estonia wyprzedza Litwę w każdym z badanych zakresów. Najgorszymi wynikami w tych badaniach wykazały się Kirgizja, Azerbejdżan i Peru. Specjaliści podkreślają, że jeszcze bardziej wzrosła różnica między chłopcami i dziewczętami na Litwie w zakresie czytania. Tymczasem chłopcy są lepsi w matematyce. Zdaniem ministra oświaty i nauki, przyczyną takiego sta-

nu rzeczy są programy szkolne, otoczenie i przygotowanie pedagogów. Jak powiedział, w ciągu ostatniego dziesięciolecia prawie się nie zmienił proces nauczania i niedostatecznie włączeni do niego byli zarówno nauczyciele, jak i rodzice. — W ciągu ostatnich lat pracowano głównie w kierunku wzmocnienia samodzielności i odpowiedzialności szkoły. Należy nie tylko odpowiednio finansować placówki oświatowe, ale również wymagać wyników pracy, odciążyć system oświaty od papierkowości — zaznaczył Steponavičius.

— Owszem — zarówno programy, jak i podręczniki oraz przygotowanie zawodowe nauczycieli pozostawia wiele do życzenia, ale nie zwałajmy wszystkiego na oświatę. Nie wszystko zależy od szkoły, nauczyciela, wreszcie — programów nauczania. Bardzo wiele — od środowiska, w którym się uczniowie obracają i przede wszystkim od rodziców. Oni zostali również

wciągnięci w te badania. Niestety, wyniki badań świadczą na ich niekorzyść. Choć mieszkańcy Litwy wzbogacają otoczenie edukacyjne dziecka, często jakość tej edukacji pozostawia wiele do życzenia. Na przykład dzieci śleczą przy komputerze wiele godzin, ale, zamiast rozwiązywać bardziej skomplikowane zadania, spędzają ten czas na grach — skomentowała dla „Kuriera” wyniki badań dr Rita Dukynaitė, specjalista Ministerstwa Oświaty i Nauki. Zdaniem Dukynaitė, młodzież zbyt mało czyta wartościowej literatury. Podkreśliła jednak, że to są jedynie przypuszczenia, oparte na wynikach badań i żeby szczegółowo zanalizować sytuację, należy wykonać badania wtórne, co się zresztą robi w niektórych krajach.

Międzynarodowe badania PISA zapoczątkowano w 2000 r. Są wykonywane co trzy lata. Litwa uczestniczy w nich dopiero od 2006 r.

Edyta Szalkowska

Siła tradycji Syrokomłówki

Szkoła Średnia im. Władysława Syrokomli słynie z ciągłości wieloletnich tradycji, kontynuację których zapewnia zawodowy, stabilnie pracujący zespół pedagogiczny szkoły. Jednym z pięknych świąt Syrokomłówki jest ślubowanie pierwszaków.

W ostatnim dniu jesieni na scenę uroczystości wkroczyło 55 pierwszoklasistów.

Słowa wiersza zapowiedzieli: „My jeszcze pokażemy, co mogą pierwszaki”. Nie zawiedli.

Śpiewali, wyrażcie recytowali wiersze, żartowali i wykazali się znajomością zasad zachowania w szkole. Popis odważnych maluchów został nagrodzony rześystymi brawami, a zachwycona wróżka z krainy „Magiczne literki” wyczarowała w prezencie kolorowe książki.

Wicedyrektor szkoły Helena Marcinkiewicz uroczystie wręczyła paszporty ucznia i

dyplomy. Nad całością imprezy czuwały wychowawczynie: Beata Boładź, Krystyna Możejko, Alina Zienkiewicz.

Muzyczne opracowanie zapewniła nauczycielka muzyki Jolanta Dėkiaviėienė. W imieniu rodziców serdeczne podziękowania za postęp, którego dokonały dzieci za krótki okres nauki, złożyła była uczennica tej szkoły Olga Błaszkiwicz.

Szczere złożenie przysięgi, wręczenie paszportów ucznia i dyplomów nadało imprezie uroczystości i powagi. Nie zabrakło też magii. Dotknięcie pierwszaków magicznym ołówkiem przez dyrektora szkoły Danutę Silienė z pewnością pomo-

Magiczny ołówek z pewnością pomoże dotrzymać obietnicy być wzorowym uczniem, dobrym Polakiem i godnym obywatelem Litwy **Fot. archiwum**

że dotrzymać obietnicy bycia wzorowym uczniem, dobrym Polakiem i godnym obywatelem Litwy. **☐**

Alina Zienkiewicz
st. nauczyciel
nauczania początkowego
Szk. Śr. im. Wł. Syrokomli

Rejonowe święto poezji w Kieńskiej Szkole Podstawowej

30 listopada w Kieńskiej Szkole Podstawowej odbył się rejonowy konkurs recytatorski klas początkowych. To piękne, tradycyjne święto młodych talentów, które zgromadziło 36 uczestników rozpoczęło się krótkim programem artystycznym.

Goście obejrżeli prezentację multimedialną „Z życia szkoły 2009”. Wystąpił chórek dziewcząt z klasy 7 „Pakieńskie słowiki”; „Rzepakę” przedstawili uczniowie klas 2-4, klasa 1 zatańczyła piękny taniec ludowy... Przewodnicząca komisji konkursowej Teresa Vaitiekenienė życzyła wszystkim miłych wrażeń z konkursu, a miłośnikom poezji — pięknej recytacji.

Wytypowano najlepszych recytatorów w języku polskim i rosyjskim.

Laureatami w języku polskim zostali:

I — Konstanty Keda, klasa 4a, Szkoła Średnia w Mickunach;

II — Dominik Tałocza, klasa 1, Szkoła Średnia w Ławaryszkach;

III — Patrycja Ustinowicz, klasa 3, Kieńska Szkoła Podstawowa;

Laureatami w języku rosyjskim zostali:

I — Edgar Barzdo, klasa 2c, Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenzynie;

II — Aurimas Paukšte, klasa 4a, Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie;

III — Milena Syrnicka, klasa 4c, Szkoła Średnia w Mickunach;

Wyróżnieni zostali:

1. Aniela Lewko, klasa 4, Szkoła Podstawowa w Mościskach;

2. Kamila Olszewska, klasa 1, Szkoła Podstawowa w Jęczmieniszkach;

3. Karolina Bełotkacz, klasa 4a, Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenzynie;

4. Radosław Macutkiewicz, klasa 4, Szkoła Podstawowa w Szumsku

5. Edwinas Łobowkinas,

klasa 1, Szkoła Średnia im. St. Moniuszki w Kowalczukach.

Wszyscy uczestnicy konkursu oraz ich nauczyciele otrzymali dyplomy, książki i upominki. Serdecznie dziękujemy kierownik Wydziału Oświaty Samorządu rejonu wileńskiego Lilli Andruszkiewicz za wsparcie finansowe konkursu, prezesowi Stowarzyszenia „Macierz Szkolna” Józefowi Kwiatkowskiemu

za ufundowane książki, pani Juratė Šidlauskienė za zakupienie prezentów i upominków, paniom Ilenie Podvorskienė i Halinie Rynkiewicz za przygotowanie dyplomów uczestnikom święta i ich nauczycielom, Teresie Vaitiekenienė, starszemu specjalście Wydziału Oświaty za troskę i włożone serce w organizację święta. **☐**

Organizatorzy Święta Poezji

Laureaci konkursu recytatorskiego wraz z nauczycielami **Fot. archiwum**

Spotkanie społeczności szkolnej

20 listopada w Szkole Średniej w Lazdynai odbył się Dzień Otwartych Drzwi. Rodzice mogli przyjść na lekcje otwarte, które przygotowaliśmy wspólnie z nauczycielami.

Podczas pierwszej lekcji — historii — pokazaliśmy rodzicom przygotowaną wcześniej prezentację, która przedstawiała przebieg Bitwy pod Grunwaldem.

Po tym jak wybrani uczniowie przeczytali, jak odbył się przebieg bitwy, mogliśmy zaprezentować naszą wiedzę. Nauczycielka od historii zadawała nam i naszym rodzicom pytania, na które mieliśmy odpowiedzieć.

Za każdą poprawną odpowiedź dostawaliśmy małą nagrodę. Mieliśmy także możliwość wykazać się zdolnościami matematycznymi. Podzieliliśmy się na trzy drużyny: dzikie koty (dziewczyny), wściekłe króliki (chłopcy), normalni rodzice (rodzice). Nauczyciel rozdał nam kartki z liczbami, które musieliśmy pokazać bez słów.

Uczniowie mieli możliwość wykazania się wiedzą z historii

których mieliśmy zapisywać odpowiedzi. Na rozwiązanie mieliśmy około 20 minut. Na tym jednak konkurs się nie skończył.

Nauczyciel rozdał nam kartki z liczbami, które musieliśmy pokazać bez słów.

I miejsce zajęła drużyna Normalni Rodzice, II — Wściekłe Króliki, III — Dzikie Koty.

Po lekcjach rodzice mieli możliwość porozmawiać z nauczycielami o zachowaniu,

Fot. archiwum

wynikach w nauce i problemach swych dzieci.

Uważamy, że takie imprezy jednoczą całą szkolną społeczność. □

Agnieszka Górską
ucz. kl. 7I

Szk. Śr. w Lazdynai

„Dziecko jest księgą, którą powinniśmy czytać i w której powinniśmy pisać”

W Wileńskiej Szkole Podstawowej na Lipówce tradycyjnie odbyła się uroczystość pasowania maluchów na uczniów klasy I. Ogromne przeżycia stanowi dla maluchów pierwsza szkolna uroczystość — ślubowanie i pasowanie na ucznia.

Na święcie byli obecni: administracja szkoły, nauczyciele, rodzice, dziadkowie, uczniowie. Maluchy wesoło witając zgromadzonych gości, śpiewały piosenki, deklamowały wiersze, tańczyły, przedstawiły inscenizację.

Na uroczystość przybyła Dobra Wróżka, która przygotowała pierwszacom egzamin dojrzałości ucznia klasy pierwszej. Były to zadania, w których uczniowie musieli udowodnić, że znają sporo liter i potrafią czytać. Maluchy doskonale się spisały. Dalszą częścią imprezy było złożenie uroczystego ślubowania. Wychowawczynie klasy przeczytała tekst przysięgi i pierwszacy przyrzekli, że będą dobrze i pilnie się uczyć, sumiennie wypełniać wszystkie obowiązki i zadania ucznia, tak aby przynieść zadowolenie sobie i rodzicom, dbać o

dobre imię szkoły i klasy, być dobrymi kolegami i koleżankami oraz służyć pomocą dla potrzebujących, dbać o otaczającą przyrodę, godnie i kulturalnie się zachowywać oraz szanować wszystkich dorosłych, jak przystało na wzorowego ucznia szkoły. Dyrektor życzyła nowicuszom społeczności uczniow-

skiej, aby w szkole znaleźli swój drugi dom i codziennie z chęcią do niego przybywali, także niepohamowanej chęci do ciągłego zgłębiania arkanów wiedzy, wytrwałości w dążeniu do wyznaczonych sobie celów w rozwinięciu talentów związanych z wypełnieniem nowej roli — ucznia. Każdemu z nich wręczy-

ła paszport ucznia Szkoły Podstawowej na Lipówce. Wszyscy życzyli nowej braci szkolnej, aby pokochali szkołę i wielką w niej odegrali rolę. □

Mirek Anisko
Ernest Widuto

Rajmond Kuleszow
ucz. 7c klasy

Szk. Podst. na Lipówce

Pierwszacy przyrzekli, że będą dobrze i pilnie się uczyć oraz sumiennie wypełniać wszystkie obowiązki

Fot. Anna Bielawska

FLESZ

Samsung Monte Bar C3200

Samsung wprowadza na rynek nowy telefon komórkowy, który za niewielkie pieniądze oferuje spore możliwości multimedialne.

Monte Bar C3200 wyposażono w 2-calowy ekran TFT o rozdzielczości 240 x 320 pikseli, 2-megapikselowy aparat cyfrowy, gniazdo kart pamięci microSD (do 8 GB). Bezpośredni dostęp do portali społecznościowych, radio FM z RDS-em i możliwością nagrywania audycji, łączność Bluetooth 2.1 oraz port USB 2.0, a także rozbudowane funkcje muzyczne, a wśród nich technologia Sound Alive, funkcja rozpoznawania muzyki oraz odtwarzanie muzyki w tle.

Muzyki można słuchać w słuchawkach ze standardowym złączem minijack 3,5 mm. Telefon pracuje w trybie EDGE/GPRS oraz GSM, a zasila go bateria o pojemności 1000 mAh.

iPad i iPhone jako stoły do Pinballa

Produkty Apple'a, oprócz tego, że są bardzo użyteczne, zaprojektowane są z myślą o zabawie. W tym iPad. A niektórzy potrafią przenieść ich rozrywkowe walory na całym nowym poziomie.

Zestaw Pinball Magic potrafi zamienić iPada i iPhone'a w stół do Pinballa. Jedyne, co musisz zrobić, to wsunąć swój iGadżet na odpowiedni stojak i gotowe. Stół działa dokładnie tak samo, jak prawdziwy, łącznie z oryginalnymi gałkami.

Stronę przygotowała
Łucja Stankevičiūtė

Zmniejszający się Księżyc

Historia nauki to zarazem historia upadania kolejnych rzeczy rzekomo niewzruszonych. Nie zawsze Słońce będzie nam wschodzić, kontynenty nie są stałe, kosmos nie jest wieczny — przyjmujemy to do wiadomości.

Mimo to pewne rzeczy wciąż wywołują zdziwienie. Na przykład, że nasz Księżyc się kurczy.

Większość teorii powstania Księżyca zakłada, że na początku musiał on mieć gorące jądro. Dzięki najnowszym badaniom NASA wiemy już na pewno, że było ono na początku gorące właśnie dlatego, że udało się zaobserwować efekty kurczenia się naszego satelity. Jest to jak najbardziej zrozumiałe: większość materiałów stygnąc kurczy się, choć rzadko zastanawiamy się nad istnieniem tego codziennego efektu w kosmicznej skali.

Jak można zaobserwować lub udokumentować zjawisko, którego bezpośrednio nie jesteśmy w stanie zmierzyć? A nie jesteśmy, bo zmniejszenie się średnicy globu o kilka kilometrów w czasie miliarda lat może umknąć naszej uwadze. Narzędzi dostarcza znajomość praw fizyki i ich skutków. Wiemy nie tylko, że materiał skalny, tracąc temperaturę, będzie się kurczył, ale także iż różne rodzaje skał będą się kurczyć w różnym tempie wskutek odmiennej rozszerzalności cieplnej. W przypadku Ziemi nie obserwujemy tego zjawiska, bo jej jądro nadal mocno grzeje.

Zmiana rozmiaru sąsiadujących ze sobą skał i obszarów będzie powodować naprężenia, pęknięcie i powstawanie charak-

Pierwsze zdjęcia wskazujące na istnienie płatowych skarp powstały już podczas misji Apollo w latach sześćdziesiątych Fot. archiwum

terystycznych elementów krajobrazu. Z poziomu gruntu jest to szybsze zapadanie się jednych obszarów względem sąsiednich. Można się w takiej sytuacji spodziewać powstawania urwisk, zwanych skarpami płatowymi. I w rzeczy samej — takie właśnie struktury na Księżycu udało się odnaleźć.

Pierwsze zdjęcia wskazujące na istnienie płatowych skarp powstały już podczas misji Apollo w latach sześćdziesiątych. Jednak dopiero niedawne zdjęcia w wysokiej rozdzielczości wykonane dzięki sondzie NASA Lunar Reconnaissance Orbiter w pełni udokumentowały istnienie poszukiwanych klifów. Mają one najczęściej rozmiary rzędu dziesiątek metrów, więc nie są łatwe do zaobserwowania.

Co więcej, zdjęcia LRO dostarczyły przede wszystkim fo-

tografii całej powierzchni Księżyca, co pozwoliło stwierdzić z całą pewnością, że nierównomierne kurczenie się skał występuje na całym jego globie. Udało się także określić ich wiek, który oszacowano na około cztery miliardy lat.

To pozwala wysnuć wniosek, że właśnie wtedy satelita Ziemi zaczął na większą skalę stygnąć i zmniejszać się. Nie jest pewne, czy ten proces jeszcze trwa, choć odnotowane już za czasów misji Apollo trzęsienia księżycowego gruntu mogą wskazywać, że tak.

Analogiczne struktury zaobserwowano na przykład na Merkury, który również — jako niewielka planeta — stygnie dość szybko. Ziemi, dzięki jej gorącemu jądru, jeszcze długo zmniejszanie się nie będzie grozić. □

Piaski Sahary kryją ślady ogromnego jeziora

Pod piaskami Sahary w Egipcie naukowcy odkryli dno pradawnego jeziora, długiego na 350 kilometrów. Podobne jeziora istniały także w rejonie dzisiejszego Czadu, Sudanu i Libii. Jezioro powstało około 250 tys. lat temu. Na badanym terenie panował wówczas klimat wilgotny, a krajobraz mogły zdominować łąki. Wyszło

jednak około 80 tys. lat temu. W momencie, kiedy osiągnęło ono swe największe rozmiary, mogło zajmować aż 68,2 tys. km kw.

Wiedza o przebiegu dawnych linii brzegowych tego jeziora pozwala tłumaczyć niektóre znaleziska paleobiologiczne, jak choćby skamieniałe szczątki ryb (z ostatniego okresu między zlodowa-

ceniami), odkryte w rejonie Bir Tarfawi, ok. 400 km na zachód od Nilu.

Odkrycia dokonał geolog Ted Maxwell ze Smithsonian National Air and Space Museum w Waszyngtonie i jego współpracownicy. Analizowali oni wysokiej rozdzielczości fotografie południowo-zachodniego Egiptu. □